

การศึกษาความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย

ที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก

นางธรรารัตน์ สงสิทธิ์กุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริบาลการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-440-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018186

T 16191229

A STUDY OF NURSING CARE NEEDS OF THE MYOCARDIAL INFARCTION
PATIENTS ADMITTED IN INTENSIVE CARE UNIT

MRS. TARARAT SONGSITHIKUL

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Nursing Administration Program
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-440-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก

โดย

นางธรรารัตน์ ส่งสิทธิ์กุล

ภาควิชา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารพยาบาล

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พ.ศ.ต.หญิง ดร.พวงเพ็ญ ชุณหปราณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นสถานที่
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

พ.ว.ว.ว.

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์

Dr. A. W.
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

Pranom O.
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

P. J.
.....กรรมการ
(พ.ศ.ต.หญิง ดร.พวงเพ็ญ ชุณหปราณ)

P. W.
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ บิดยานนท์)

ธาวรัตน์ ส่งสิทธิกุล : การศึกษาความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย
ที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก (A STUDY OF NURSING CARE NEEDS OF THE
MYOCARDIAL INFARCTION PATIENTS ADMITTED IN INTENSIVE CARE UNIT)

อาจารย์ที่ปรึกษา: รศ.ดร.ประนอม โอทกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม: พ.ศ.ค.หญิง ดร.พวงเพ็ญ
ชุนทรพราวณ, 161 หน้า. ISBN. 974-581-440-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย
ที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกตามแบบแผนสุขภาพ 11 แบบแผน และเปรียบเทียบ
ความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก
จำแนกตามเพศ อายุ จำนวนวันที่เข้ารับการรักษา และจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก
ในโรงพยาบาลของรัฐ 9 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 67 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบ
สัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนักมีความต้องการ
การพยาบาลตามแบบแผนสุขภาพโดยรวมในระดับปานกลางและแบบแผนที่มีความต้องการการพยาบาล
ในระดับมากได้แก่ แบบแผนการรับรู้สุขภาพและการดูแลสุขภาพ โภชนาการและการเผาผลาญสารอาหาร
การขับถ่ายของเสีย กิจกรรมประจำวันและการออกกำลังกาย และแบบแผนสติปัญญาและการรับรู้ ส่วนแบบแผน
ที่มีความต้องการการพยาบาลในระดับน้อยได้แก่ แบบแผนเพศสัมพันธ์และการเจริญพันธุ์ นอกนั้น
เป็นความต้องการการพยาบาลในระดับปานกลาง

2. ผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก เพศชาย และเพศหญิง
มีความต้องการพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในแบบแผน เพศสัมพันธ์และการ
เจริญพันธุ์ โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยความต้องการการพยาบาลสูงกว่าเพศหญิง และในแบบแผนความเชื่อและค่านิยม
เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความต้องการการพยาบาลสูงกว่าเพศชาย

3. ผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ที่มีอายุต่างกันมี
ความต้องการการพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะแบบแผนเพศสัมพันธ์และ
การเจริญพันธุ์ โดยผู้ป่วยอายุ 30-40 ปี มีค่าเฉลี่ยความต้องการการพยาบาลสูงกว่าผู้ป่วยอายุ 41-60 ปี
และ 61-65 ปี

4. ผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกตามจำนวนวันที่
เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก และจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก มีความ
ต้องการการพยาบาลตามแบบแผนสุขภาพ โดยรวมและรายแบบแผนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ภาควิชา..... คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตร-
สาขาวิชา..... มหาวิทยาลัยบูรพา
ปีการศึกษา..... 2534.....

ลายมือชื่อนิสิต..... ฐิติภาณี ส่งสิทธิกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อ.ประนอม โอทกานนท์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... อ.พวงเพ็ญ ชุนทรพราวณ

C286219 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD : NURSING CARE NEEDS/MYOCARDIAL INFARCTION PATIENTS

TARARAT SONGSITHIKUL: A STUDY OF NURSING CARE NEEDS OF THE MYOCARDIAL INFARCTION PATIENTS ADMITTED IN INTENSIVE CARE UNIT. THESIS ADVISOR: ASSO.PROF. PRANOM OTHAGANONT. Ed.D., POLICE MAJOR PAUNGPHEN CHOONHAPRAN, Ph.D., 161 PP. ISBN 974-581-440-7.

The purposes of this research were to study nursing care needs of myocardial infarction patients, and to compared the needs classified by their age, sex, length of admission and frequency of admission. The nursing care needs based on Gordon 11 functional health patterns. The subjects were consisted of 67 myocardial infarction patients admitted in I.C.U./C.C.U.. The instrument was an interview developed by researcher.

The major finding were as following:

1. The over all nursing care needs of functional health pattern was in middle level. The pattern of health perception - health management, nutritional - metabolic, elimination, activity - exercise and cognitive - perceptual were in high level, the pattern of sexuality - reproductive was in low level while the others were in middle level.
2. There was a statistically significant difference at 0.05 level between male and female myocardial infarction patients of nursing care needs on sexuality - reproductive and the value - belief pattern. Male had more mean score on sexuality - reproductive pattern than female. Female had more mean score on value - belief pattern than male patients.
3. There was a statistically significant difference at 0.05 level between patients age 30-40, 41-60 and 61-65 years on sexuality - reproductive pattern. The patients age 30-40 years had more mean score of sexuality - reproductive pattern than the patients age 41-60 years and the patients age 61-65 years.
4. There were no statistically significant difference at 0.05 level between myocardial infarction patients as classified by length of admission as well as myocardial infarction patients classified by frequency of admission.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Pranom Othaganont
ปีการศึกษา 2534 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม Pranom, Paungphen

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลง ได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ พ.ศ.ค.หญิง ดร.พวงเพ็ญ ชุณหปราณ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านทั้งสอง เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ บิดยานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ หัวหน้าหอภิบาลผู้ป่วยหนักทั้ง 9 โรงพยาบาล พยาบาลวิชาชีพ และผู้ป่วยทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล และอาจารย์ทุกท่านในคณะพยาบาลศาสตร์และครุศาสตร์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทั้งมวลตลอดระยะเวลาการศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่กล่าวมา ณ โอกาสนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์อำไพ วิจิตรจันทร์ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลราชบุรี คุณแม่ และสมาชิกในครอบครัวทุกคนที่ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจอันสำคัญ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ธรรารัตน์ ส่งสิทธิกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1.	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	8
แนว เหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	11
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
บทที่ 2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
บทที่ 3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	68
ประชากร.....	68
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
บทที่ 4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
บทที่ 5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....	98
สรุปผลการวิจัย.....	100
อภิปรายผลการวิจัย.....	106
ข้อเสนอแนะ.....	119

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	122
ภาคผนวก.....	132
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	133
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	135
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	139
ประวัติผู้เขียน.....	161

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนตัวอย่าง ประชากรจำแนกตามโรงพยาบาล..... 69
2	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษา..... 80 ในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำนวนเพศ อายุ จำนวนวันที่เข้ารับการรักษา ในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก และจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาล ผู้ป่วยหนัก
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความต้องการ..... 81 พยาบาลจำแนกตามแบบแผนสุขภาพ 11 แบบแผน ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการพยาบาล..... 82 ตามแบบแผนการรับรู้สุขภาพ และการดูแลสุขภาพ ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกเป็นรายข้อ และโดยรวม
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการพยาบาล..... 83 ตามแบบแผนโภชนาการและการเผาผลาญสารอาหาร ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนก เป็นรายข้อและโดยรวม
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการพยาบาล..... 84 ตามแบบแผนการช้บถ้ยของเสียของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับ การรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการพยาบาล..... 85 ตามแบบแผนกิจวัตรประจำวัน และการออกกำลังกาย ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกเป็น รายข้อและโดยรวม
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการพยาบาล..... 86 ตามแบบแผนการนอนหลับพักผ่อน ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการพยาบาล.....	87
ตามแบบแผนสถิติปัญหาและการรับรู้ ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกเป็นรายข้อและ โดยรวม	
10 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการพยาบาล.....	88
ตามแบบแผนการรับรู้ตนเองและอัตมโนทัศน์ ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจ ตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกเป็นรายข้อและ โดยรวม	
11 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการพยาบาล.....	89
ตามแบบแผน บทบาทและสัมพันธภาพ ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกเป็นรายข้อและ โดยรวม	
12 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการพยาบาล.....	90
ตามแบบแผน เพศสัมพันธ์และการเจริญพันธุ์ ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกเป็นรายข้อและ โดยรวม	
13 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการพยาบาล.....	91
ตามแบบแผน การเผชิญความเครียดและการทนต่อความเครียด ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกเป็นรายข้อและ โดยรวม	
14 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการพยาบาล.....	92
ตามแบบแผน ความเชื่อและค่านิยม ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำแนกเป็นรายข้อและ โดยรวม	
15 เปรียบเทียบคำเฉลี่ย ความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อ.....	93
หัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก เพศชาย และ เพศหญิง จำแนกตามแบบแผนโดยรวม	
16 เปรียบเทียบคำเฉลี่ย ความต้องการการพยาบาล ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อ.....	94
หัวใจตายที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ที่มีอายุ 30 - 40 ปี 41 -60 ปี และ 61 -65 ปี จำแนกตามแบบแผนโดยรวม	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษานในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ที่มีอายุ 30 -40 ปี 41 -60 ปี และ 61 -65 ปี จำแนกตามแบบแผน เพศสัมพันธ์ และการเจริญพันธุ์ 95
18	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษานในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ที่มีจำนวนวันเข้ารับการรักษานในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก 1 -3 วัน 4 - 6 วัน และ 7 วัน ขึ้นไป จำแนกตามแบบแผนโดยรวม 96
19	เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ย ความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายที่เข้ารับการรักษานในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ที่มีจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษานในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก 1 ครั้ง 2 ครั้ง และ 3 ครั้ง ขึ้นไป จำแนกตามแบบแผนโดยรวม 97

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงลักษณะของคลื่นไฟฟ้าหัวใจที่เกิดจากกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดไปเลี้ยง ได้รับบาดเจ็บ และกล้ามเนื้อหัวใจตาย	42
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดของการวิจัย	67

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย